

آشنایی با پاره‌ای از مفاهیم و اصطلاحات تجاری و اقتصادی

پرداخت کرایه حمل و بیمه کالا تا مقصد (نام
(named point of destination)/ CIP
مقصد) / سی. آی. پی.

شرایطی است در قرارداد فروش
بین المللی که طبق آن فروشنده کالا را به
نخستین حمل کننده تحويل می‌دهد و
کرایه و حق بیمه حمل و نقل آنرا تا مقصد
مقرر می‌پردازد.

قرارداد فروش تعیین نمایند تا فروشنده بتواند
قراردادهای مربوط به حمل و نقل و بیمه کالا
را منعقد سازد. بدین ترتیب قیمت فروش کالا
در معاملات مبتنی بر CIP علاوه بر قیمت
خود کالا، شامل تمام هزینه‌هایی می‌گردد
که برای کالا تا هنگام تحويل به نخستین

توضیحات: شرایط CIP اساساً همانند DCP است با این تفاوت که فروشنده علاوه بر انعقاد قرارداد و پرداخت کرایه حمل کالا تا مقصد، باید کالا را به هزینه خود، بیمه حمل و نقل کند. بنابراین در CIP نیز ضرورت دارد که طرفین، مقصد کالا را در

از آنجا که در CIP انواع شیوه های حمل و نقل کاربرد دارد و در حمل و نقل غیردریایی بیمه F.P.A (بدون خسارت خاص) و همینطور خسارت مشترک وجود ندارد، طرفین باید شرایط مربوط به بیمه حمل و نقل کالا را در قرارداد فروش تعیین کنند، اما چنانچه توافق صریحی در این زمینه به عمل نیاورده باشد، فروشنده باید قرارداد بیمه حمل و نقل کالا را با بیمه گردی (شرکت بیمه ای) برخوردار از حسن شهرت و بر مبنای شرایطی منعقد نماید که به نظر فروشنده و با توجه به عرف تجارت و نوع کالا و دیگر اوضاع و شرایط موجود خطر، مناسب باشد. از آنجا که امکان دارد بهترین پوشش بیمه برای کالا تأمین نشود، فروشنده به محض انعقاد قرارداد بیمه موظف است خریدار را از حدود پوشش بیمه مطلع گرداند، تا وی بتواند پیش از انتقال مسئولیت خطرات احتمالی متوجه کالا، راجع به موضوع پوشش بیمه اضافی که ممکن است ضروری تشخیص دهد، اقدام به عمل آورد. اگر فروشنده به این تعهد خود عمل کرده باشد، در صورت از میان رفتن یا آسیب دیدن کالا — بر اثر خطراتی که در بیمه نامه پیش بینی نشده بودند — نمی توان وی را از بابت کافی نبودن پوشش بیمه مورد تعقیب قرار داد.

مبلغ تعهد بیمه گر در صورت وقوع حادثه معمولاً «قیمت CIP کالا به اضافه ۱۰ درصد به عنوان نفع مورد انتظار خریدار می باشد و بر حسب ارزی محاسبه می شود که قرارداد

حمل کننده (همان هزینه های معمول در DCF)، و همینطور بیمه و حمل آن تا مقصد مقرر به عمل می آید.

طبق CIP مسئولیت فروشنده در قبال کالا هنگامی خاتمه می پذیرد که آنرا در پایانه بار نخستین حمل کننده تحويل دهد. از آن پس مسئولیت مزبور به خریدار انتقال پیدا می کند. بنابراین کالا به مسئولیت خریدار حمل می شود، گرچه فروشنده مسئول پرداخت کرایه و حق بیمه حمل و نقل آنست.

خریدار برای حفظ کالا در مقابل خطر، عمدتاً باید بر شرایط بیمه حمل و نقل تکیه کند، گواینکه وی ضمناً حق دارد از حمل کننده نیز به استناد بارنامه یا راهنامه یا سند حمل و نقل مربوط مطالبه خسارت نماید، اما استفاده از این حق با مستثنی شدن برخی مسئولیتها و تحديد مبلغ قابل پرداخت در اسناد یادشده، ارزش خود را تا میزان زیادی از دست می دهد. لذا خریدار در صورت از میان رفتن یا آسیب دیدن کالا معمولاً به بیمه گر رجوع می کند. خریدار باید با توجه به حدود پوششی که بیمه برای کالا ایش فراهم می آورد و به میزانی که می تواند به دلیل از میان رفتن یا آسیب دیدن کالای مزبور از بیمه گر مطالبه خسارت کند، حقوق خود برای اقامه دعوى علیه حمل کننده را به بیمه گر تفویض نماید. با این وجود خریدار باید از قبل تذکرات مقتضی را به حمل کننده داده باشد تا بیمه گر بتواند نیابتآ چنین اقدامی به عمل آورد.

کالا را تا مقصد مقرر می پردازد. تفاوت آنها از اینجا ناشی می شود که فروشنده در معاملات مبتنی بر CIP می تواند شیوه های گوناگون حمل و نقل، از جمله حمل و نقل مرکب را برای ارسال کالا به مقصد مورد استفاده قرار دهد، در حالی که طبق CIF فروشنده موظف است کالا را تنها از طریق دریایی حمل نماید. از همین رو است که براساس CIP نقطه تحویل کالا به حمل کننده، برخلاف CIF، لبه (نرده) کشته نیست، بلکه پایانه بار نخستین حمل کننده می باشد. به همین مناسبت، فروشنده بجای بارنامه دریایی، سند متدالوی حمل و نقل در شیوه حمل مورد استفاده، و به عوض بیمه نامه حمل و نقل دریایی، سند بیمه حمل و نقل مربوط را تهیه می کند. در مورد اخیر باید خاطر نشان ساخت که بر مبنای CIF فروشنده کالا را براساس شرایط F.P.A (بدون خسارت خاص) بیمه می نماید ولی طبق CIP توافق طرفین قرارداد فروش درخصوص حدود پوشش بیمه اهمیت ویژه دارد تا فروشنده بتواند قرارداد بیمه را بر آن اساس منعقد نماید.

اتفاق بازارگانی بین المللی (ICC) با هدف استاندارد کردن اصطلاحات تجاری، مهمترین تعهدات فروشنده و خریدار در قراردادهای مبتنی بر CIP را به شرح زیر تعیین کرده است:

تعهدات فروشنده:

— انعقاد قرارداد حمل و پرداخت کرایه تا مقصد مقرر

بر اساس آن انعقاد یافته است. طبق مقررات متحده الشکل اعتبارات استنادی نیز بیمه نامه باید به همان ارزی که اعتبار با آن گشایش یافته است صادر شود و حداقل مبلغ تحت پوشش آن قیمت CIP کالا به اضافه ۱۰ درصد باشد.

خریدار با دریافت سند متدالوی حمل و نقل، بیمه نامه یا گواهی مربوط، وسیله تجاري، تحویل کالا را می پذیرد و پس از رسیدن کالا به مقصد مقرر قیمت آنرا به ترتیب پیش بینی شده در قرارداد پرداخت می نماید و به جز کرایه و هزینه بیمه حمل و نقل، کلیه هزینه هایی که در جریان حمل و نقل کالا تا رسیدن به نقطه مقصد به آن تعلق می گیرد و همینطور هزینه های مزبور تقبل می کند، مگر اینکه هزینه های مزبور جزء کرایه محسوب شده باشد. اما اگر خریدار بخواهد پس از تحویل کالا به نخستین حمل کننده قیمت آنرا پرداخت کند، علاوه بر اینکه باید سند حمل و نقلی از نوع قابل انتقال، یا سندی که در آن حقوق فرستنده (فروشنده) در مورد تصرف کالا به خریدار انتقال یافته است یا سند حمل و نقل متعلق به فرستنده (فروشنده) را در اختیار داشته باشد، باید بیمه نامه حمل و نقل قابل انتقالی نیز دریافت دارد تا بتواند آنرا به انصمام سند حمل و نقل قابل انتقال به دیگری واگذار کند.

با توجه به مراتب فوق، CIF و CIP در اساس تفاوتی با یکدیگر ندارند چون طبق هر دو شرایط فروشنده کرایه حمل و حق بیمه

حمل و نقل کالا به وی (خریدار) تسلیم شده باشد.

طرفین قرارداد فروش کالا، در صورت تمایل می‌توانند با افزودن واژه (INCOTERMS) به دنبال CIP، با تصریح این مطلب که اینکوترمز ناظر بر قراردادشان خواهد بود، مقررات اتاق بازرگانی بین‌المللی در این خصوص را بر قرارداد خود حاکم گردانند. از نفعه نظر اتاق بازرگانی بین‌المللی مبلغ تعهد بیمه گر باید قیمت CIP کالا به اضافه ۱۰ درصد آن باشد و در صورت وقوع حادثه حتی الامکان به ارزی پرداخت شود که قرارداد بر اساس آن انعقاد یافته است.

— تحویل کالا به نخستین حمل کننده.
— اخذ مجوز صدور و در صورت لزوم پرداخت مالیات و عوارضی که به صدور کالا تعلق می‌گیرد
— انعقاد قرارداد بیمه حمل و نقل کالا و پرداخت حق بیمه

— تهیه سیاهه تجاری (فاکتور)، سند متداول حمل و نقل و بیمه‌نامه حمل و نقل یا مدرک دیگری دال بر بیمه کالا، جهت خریدار.

تعهد خریدار:

— قبول تحویل کالا وقتی که به نخستین حمل کننده تحویل و سیاهه تجاری، بیمه‌نامه حمل و نقل یا مدرک دیگری دال بر بیمه کالا، و بسته به عرف، سند متداول

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی